

עיבודי יסוד בכותנה רדחל ורוד*

אמנון ליסאי – מועצת הכותנה, שה"מ

הסתיו כתקופת מעבר, סוג עונה חקלאית אחת ופתוחה חדשה. עיבודי יסוד השונים והמנוגנים מונעים מונוקולטורה בדומה למחרוז גידולים ומאפשרים אגרוטכניקה שונה בקרקע המותאמת לתנאים ולגידול במחרוז.

העיבודים מונעים תופעות שליליות ומטרם לשפר את מבנה החתך ולהcin מצח סופי לגידולי הקיע. תפיקדים להפחית הצלבותות שכבות מהודקות, שאריות קוטלי שעבים, איכלוס ורעליבר ופגעים; כמרכז לסייע בהצנעת דשנים וובללים, שאריות צמחים, וקליטת מים באזורי מעוטי גשם.

חול ההלקט הורוד

לאור העובדה שבונה זו, קין 1989, יש התפרצויות גבואה ותפוצה של חול ורוד בכל חלקי הארץ, עלינו מגדי הכותנה, לחשוב ולהציג בעיבודי יסוד וסינטזיה באמצעות הייעילים ביותר העומדים לרשותנו. (ומכאן הרבדל בין תכונן לטוווח אורך וטוווח קצר המתחייב בנסיבות הניל').

הצנעה מיטבית בסתו של שيري הכותנה, תפחית את היישרדות המזיק באביב 1990.

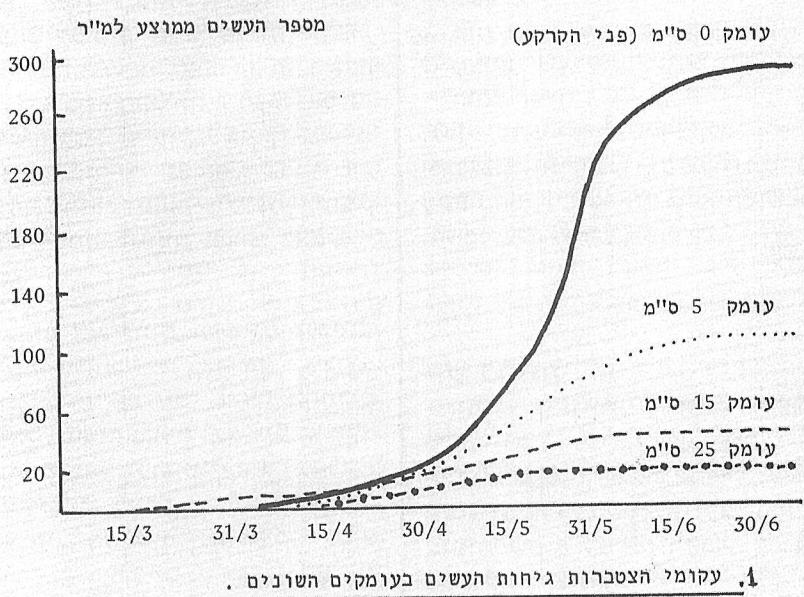
חלקי צמח רלוונטיים לחירפת הזוחל הם ההלקטינים ובעיקר הגרעינים. בחומר מצוי הזוחל הורוד בתדרמה ולקראת האביב יש גיחות ויציאות של עשים החוצה. על פי נסינונות ותצפיות שבוצעו בארץ מתרבר שככל ששאריות הצמחים מוצנעים טוב ועמוק יותר בסתו – רמת ההישרדות פחותה באביב שלאחר מכון. (דיאגרמה מס' 1).

חראש

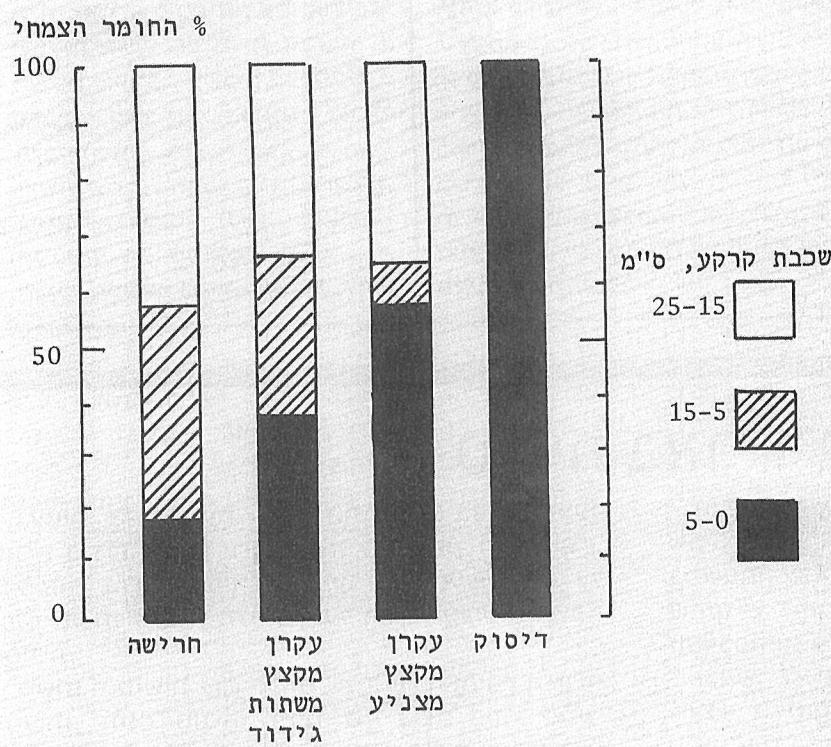
מההתוצאות של אותן נסינונות, מתרבר שחריש במחרשת מגروفות, הוא האמצעי הייעיל ביותר בהצנעה.

* מתוך דף למוגדים של מועצת הכותנה,

ספטמבר 89.

4. עקומת הצבירות גיחות העשים בעומקים שונים.

2. התפלגות החומר הצימי בשלבות קרקע שוניות.

למרות שמהיריו של העקרון יקר ממכסה, רצוי להרחיב השימוש בו וע"י כך לצמצם את כמות הזוחלים החורפים בחורף.

- לסייע**
- * התפרצויות הזוחל הורוד בא כהפתעה מהייבות בסתיו 89 להרשות את שטחיה הוכתנה.
  - * ככל שהחצנה תהיה טובה ועומקה נצמצם את ההישרדות באביב 1990.
  - * מוצע להרחיב עקירה ופיזור במקומות מכסחת.
  - * בנוסף לעיבודי היסודות, חייבים לנקוט באמצעות סנטיציה והשמדת שרירות כותן אחורי ערמות בשדה ושולוי החלקות ואיסוף בדרכיהם וכבישים.
  - * הקטיף השני והלקט – מפחית עוד חומר צמחי דלונוני של הלקטים בשדה.
  - * פועלות התארגנות לביצוע חריש תשפר את הדדרה בשונה הבאה.
  - * ובתווחה הארוך במסגרת המחקה לבחון, לבדוק ולנסות אמצעים נוספים יעילים הולמים – חומרים כימיים, שריפה, אגרוטכיניקה ועוד.
- הדייגרמות – מתוך נסיי שדה שנערך בבית שאן 1983-1984 ע"י ח. חן, צ. קלין, ש. קורנר (צימוק), י. טיק.

המיבש, מאוחר ומסיע בהצנעת סעודיה.

6. מונע שימוש מחלות בקרקע.
7. מצני שאריות כותנה להפחחת הזוחל הורוד.

ולבן – כדי לקיים דיון בנושא – חריש ומחושות, ואולי לערוך בדיקות וניסיונות נוספים, כדי לשפר את טיבן המיקצועי והטכני של המחרשות בארץ.

קש כוחה

את שרירותם קש הכותנה מושגים רוב כ-400-500 ק"ג/ד' נוהגים ורב החקלאים לבסח לפני החריש. עבודה מיטבית של המכסחת תתקבל בנסיעה איטית של 5 קמ"ש והקפדה מירבית בהשחות הסכינים.

כדי לשפר את טיב החצנה והחריש מומלץ להסתיע בעקרון מפור כתחליף למכסחת. העקרון שולף את הצמחים עם השורש ועשה מעין מישותם כל בקרקע. מועדף גם דיסוק לחצנה וטשטוש התוליות באמצעות עוזר חובי לפני החריש.

אפשר חשוב של הקיצוץ הטוב הוא פגעה מכאנית ישירה בזוחלים החורפים. קיצוץ ל"י-2 מזרז את תהליך הפירוק בקרקע ומפחית הישרדות הזוחל הורוד.

מגדלים בעלי נסיעון בעקירה ופיזור לפני חריש מביעים שביעות רצון בהגדלת הספקי החריש (ספקת שדה) ובאיות מצעה זו ריעת הסופוי.

שימושי המישות והדיסוק למיניהם, אחרי עקרון מפור, אינם מערבים שכבות לעומק, מעט מזווים אדמה, וקש הכותנה נשאר ברובו על פני השדה או בשכבה העליונה, 0-15 ס"מ. השוואה בין דיסוק, עקרון מצני, משחת וחריש מראה שבחרישה, כ-40% מהחומר הצמחי מוצנע לעומק והescoי ממנו לגיהות עשים באביב – קטן.

בשנתיים האחרונות 65%-70% משטחי הכותנה נחרשים. הרוב מבוצע בטרכטורים אופניים (80%) החביבים לנוסע בעת העבודה 6.5 קמ"ש ולא פחות, והשאר בטרכטורי זול (20%). הקרקעות בארץ – קשות לפילוח ובשטחי הטפטוף נשאים פסים מהודקים ורגילים, דבר המחייב במקירים ובבים מהלך מישותות נוסף כהכנה לפני חריש.

- אך לאור הנسبות הנ"ל ואחרות – יש להריש יתרונות:
1. עיבוד כל חתך השיטה בעומק 30 ס"מ ויזטר – פולח את פסי ההידוק שהצטברו.
  2. הצנעת זרעים, שעבים ובלים.
  3. ערבוב שכבות וצמצום ריכוזי הרבייצידים.
  4. דישון שטח מחזרי בודחן ואשלגן, במוקם בפסים. (דשן במערכות הטפטוף, דשן ממוקם בפס).
  5. חריש עמוק בקיין, 40-50 ס"מ,

טוביה בארי 2"

טוביה היה אדם עם לב, דבר שבא לידי ביטוי בכל נושא שהוא קשור אליו: הרוח היידיתית המיוחדת ששרה בשיהה של משפחה שהקדים עם יזרעאל, תשומת הלב וההקשבה שהקדיש לפונם אליו, נכוונו להירעם לעזרת ידידים והaicפותיות שגילה לביעות העם והמדינה. וכך אשר לא עמד לו ליבו הלה טוביה לעולמו בצדנאות האפיינית, מותיר חלל ריק במשמעותו ובחוג ידינו ומכם. יהי זכרו ברוך. משפחת המיכון החקלאי

בענוה, בדרכי נעם – תוך התחשבות בזולות – צעד טוביה בדרכו, מקרים ידידות ומזג טוב וחוש המורע עלי. כל אורך הדרכ ההפוך טוביה על מוסר אישי גבורה, על מילוי חובתו לחברה ולמדינה ועל רמה מקצועית גבוהה ויסודית. גישתו האנושית עוררה יחס של הערכה וחיבה ולמרות צניעותו, תפס טוביה מקום של כבוד בקרב אנשי המקצוע של המיכון החקלאי. תוך קידום והתקדמות מתמודדים הריבץ תורת המיכון החקלאי לשוחריה.